

САДРЖАЈ

Предговор првом издању (Павле Ивић)	5
Предговор другом издању (Бранислав Брборић и Иван Клајн)	7

0. СТАНДАРДНИ ЈЕЗИК И ЈЕЗИЧКИ СТАНДАРД

(Бранислав Брборић)

Актуелне ретроспективе	11
Актуелне реалије	18
Статус националних стандарда и њихове симболичке функције	23
Јасноћа нових односа и у домицилу и изван њега	26
Чињенице и истине	33
Цитирана литература	34

I. НАЧЕЛА НАШЕ ЈЕЗИЧКЕ ПОЛИТИКЕ

(Бранислав Брборић и Павле Ивић)

Уводне напомене	37
Начела у теорији и пракси	41
Сваки народ има право на властити језик	41
Сваки народ има право да свој језик назива својим именом	43
Сваки народ има право на јединство свога културног живота	44
Сви су наши језици, језици народа и језици народности, равноправни	45
Језик има две основне функције – комуникативну и манифестативну	48

II. МЕРИЛА ЈЕЗИЧКЕ ПРАВИЛНОСТИ

(Павле Ивић и Бранислав Брборић)

Уводне напомене	51
Најважнија мерила	53
Богатство језика	53
Јасност	54
Економичност	56
Лепота	57

Континуитет.	59
Реализам.	59
Чистота	59
Друштвени критеријуми	61
Критеријум ауторитета	62
Географски критеријум	62
Књижевни критеријум	63
Аристократски критеријум.	63
И језичко заједништво и целовитост српске културе	63

III. АКЦЕНАТ И ДРУГА ПИТАЊА ПРАВИЛНОГ ИЗГОВОРА

(Митар Пешикан)

О говорној култури и изговорној норми на радију и телевизији	65
Најважнија одступања од доброг изговора на радију и телевизији.	66
Погрешан изговор гласова	67
Нарушавање основног акценатског стандарда	68
Основни подаци о штокавској акцентуацији	68
Дијалекатска основа нашег акцента	68
Постанак новоштокавске акцентуације и њен однос према акценту старијих штокавских говора.	69
Неке опште законитости стандардног акцента	71
Наглашене и ненаглашене речи	71
Нагласак речи и нагласак реченице	73
Разазнавање и бележење акцената	76
Акценат једносложних речи	76
Уочавање места акцента у вишесложним речима.	77
Акценат на унутрашњем слогу.	78
Разазнавање врсте акцента на првом слогу.	78
Ненаглашене дужине	80
Акценатска двојства и одступања од система	82
Акценатске дублете	82
Акценат ијекавских облика	83
Одступања од новоштокавских системских правила у сложеницама	85
Страни утицаји у акценту позајмљеница	86
Наглашавање страних имена	87
Једна озбиљна опасност за основни лик наше акцентуације	90

IV ПРАВОПИСНИ ПРОБЛЕМИ И НЕДОУМИЦЕ

(Иван Клајн)

Једначење по звучности.	94
Губљење сугласника	95

Неодређеност и номинални стил	188
Стереотипност	191
Помодне речи	192
Насилне „реформе“ речника	195
Неологизми	196
Обрти и конструкције	200
О плеоназму	201

VIII. ЗНАЧЕЊЕ РЕЧИ

(Иван Клајн)

Међусобни утицаји речи сличног облика	207
Оправдане и неоправдане промене значења	208
Уопштавање, сужавање, појачавање смисла	211
Грешке које то нису	213
Еуфемизми	215
„Закључивање“ уместо одлучивања, „став“ уместо мишљења	216

РЕЧНИК (Иван Клајн)	221
-------------------------------	-----

Регистар појмова	325
----------------------------	-----

Уз Српски језички приручник (Милка Ивић)	335
--	-----

Српски језички приручник (Предраг Пипер)	337
--	-----